

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 1 беті

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар

Пәннің атауы: «Патологиядағы қан және лимфа»

Пән коды: KLP 3303

ББ атауы мен коды: 6B10115 «Медицина»

Оқу сағаттарының көлемі: 150сағат/5кредит

Курс және оқу семестрі: 3курс/6семестр

Өзіндік жұмыс көлемі: 3

Шымкент, 2024 ж

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 2 беті

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар пәннің жұмыс оқу жоспарына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра отырысында талқыланды

Хаттама: № 10 « 31 » 05 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.д., профессор Бекмурзаева Э.К. Бекз

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 3 беті

«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы

Тақырып №1. Қан түзу жүйесінің патологиясы бар науқастарды зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні. Қан түзу мүшелерінің патологиясы бар науқастарды клиникалық тексеру әдістері. Қан түзу схемасы. Перифериялық қан көрсеткіштері қалыпты. Аспаптық зерттеудің негізгі әдістері және қан түзу жүйесінің патологиялық процесінің критерийлері ретінде қызмет ететін бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.

2. Мақсаты: Білім алушыларды зертханалық және аспаптық зерттеудің негізгі әдістерімен таныстыру және қан түзу жүйесінің патологиялық процесінің критерийі ретінде қызмет ететін бірқатар диагностикалық белгілерді анықтау.

3. Тапсырмалар: силлабустың соңында көрсетілген

4. Іске асыру/бағалау нысаны: презентация, тәжірибелік дағдыларды орындау

5. СРО енгізу критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар): соңында көрсетілген.

6. Тапсыру мерзімдері : 2 –ші күн

7. Әдебиет: негізгі, қосымшасы силлабустың соңғы бетінде көрсетіледі

8. Бақылау(сұрақтар, тесттер):

Сұрақтар:

1. Стернальды пункция қандай мақсатта жасалады?
2. Қай әдіс сүйек кемігінің құрамы туралы нақтырақ ақпаратты анықтауға мүмкіндік береді?
3. Қан жасау жүйесінің патологиялары үшін тағы қандай қосымша аспаптық диагностикалық әдістерді қолдануға болады?

Тест сұрақтары:

1. Коронарлық артерия атеросклерозын диагностикалау әдісі:

- A. ангиография
- B. эхокардиография
- C. стресстік эхокардиография
- D. ЭКГ
- E. рентген

2. В12-тапшылықты анемиясы бар науқастың миелограммасы келесі суретпен сипатталады:

- A. қан түзудің мегалобластикалық түрі
- B. таусылған сүйек кемігі
- C. өзгермеген сүйек кемігі
- D. барлық гемопоэтикалық өсінділердің гиперплазиясы
- E. эритроидты ұрықтың тітіркенуімен гемопоэздің нормобластикалық түрі

3. Науқас К., 26 жаста, әлсіздіктің күшеюіне, дене температурасының 38°-қа дейін көтерілуіне шағымданады. Объективті: терісі және көрінетін шырышты қабаттары бозғылт, петехиялар мен экхимоздар анықталады. Қанда: эритроциттер – 1,8 млн., Нв – 56 г/л, ТК– 0,93, лейкоциттер – 2,6 мың, тромбоциттер – 30 мың. ЭТЖ - 50 мм/сағ. Тестік пункцияда белсенді сүйек кемігінен майлы сүйек кемігінің басым болуы байқалады. Ақпараттық тексеру әдісі:

- A. коагулограмма
- B. трепанобиопсиясы
- C. сахароза сынағы
- D. зәрдегі гемосидеринді анықтау
- E. жиынтық гемагглютинация сынағы

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 4 беті

4. Анемияның қай түріне келесі өзгерістер тән: эритроциттер – 1,8 млн., Нв – 36 г/л, ТК – 0,9; лейкоциттер – 1,6 мың, тромбоциттер – 65,0 мың.

- A. апластикалық
- B. гемолитикалық
- C. B12 – жетіспейді
- D. темір тапшылығы
- E. жедел постгеморрагиялық

5. Науқас К., 26 жаста, әлсіздіктің күшеюіне, енгіуге, жүрек соғуына, мұрыннан жиі қан кетуге, дене қызуының 38,0С дейін көтерілуіне шағымданады. 2 ай ауырады. Зымыран әскерлерінде қызмет етті. Объективті: терісі және көрінетін шырышты қабаттары бозарған, терісінде қан құйылулар. Қанда: эр-1,8 млн, Нв-56 г/л, ТК-0,93, лейкоз-2,1 мың, паль-2, сегм-68, эос-4, лимфа-34, мон-2, ЭТЖ-45 мм/сағ. Қандай зерттеу әдісі диагнозды нақтылау үшін ақпаратты болып табылады:

- A. трепанобиопсиясы
- B. төс сүйегінің пункциясы
- C. цитохимиялық реакциялар
- D. трансферринді зерттеу
- E. коагулограмма

6. Науқас И., 68 жаста, әлсіздікке, тершендікке, жүргенде енгіуге, сүйектерінің ауырсынуына шағымданады. Объективті: терісі бозғылт, петехиалды дақты бөртпелер. Жұтқыншақ гиперемияланған, бадамша бездері борпылдақ. Ауыр гепатоспленомегалия. Қандағы: эр-2,7 млн., НВ-90 г / л, лейко-122 мың, промиелоциттер-7%, миелоциттер-7%, сегмент-9%, эоз.-9%, эоз.-9%, баз.-7, лимфа-5%, тромб.-49 мың, ЭТЖ -39 мм / сағ. Ақпараттық тексеру әдісі:

- A. цитокариологиялық зерттеу
- B. трепан биопсиясы
- C. көкбауыр пункциясы
- D. төс сүйегінің пункциясы
- E. цитохимиялық зерттеу

7. Темір тапшылықты анемия кезінде сүйек кемігінде мыналар байқалады:

- A. сидеробластар санының азаюы
- B. мегалобластоз
- C. эритробласттардың және нормоциттердің жоғарылауы
- D. гипоплазия
- E. аплазия

8. Темір тапшылығы анемиясында жасырын қан кетудің көзін анықтайтын сенімді зерттеу әдісі:

- A. эндоскопиялық
- B. асқазан сөлін тексеру
- C. радиоизотопты зерттеу
- D. R-зерттеу
- E. физикалық тексеру

9. Аутоиммунды гемолитикалық анемияның ең маңызды зертханалық критеріі:

- A. оң Кумбс реакциясы
- B. нормохромды анемия
- C. гиперхромды анемия
- D. гипохромды анемия

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 5 беті

Е. гипербилирубинемия

10. Жасушаішілік гемолизі бар анемияларға жатады:

- А. аутоиммунды гемолитикалық анемиялар
- В. үйлеспейтін қанды құюға байланысты гемолиз
- С. пароксизмальды түнгі гемоглобинурия
- Д. инфекциялардан туындаған гемолиз
- Е. жарақатқа байланысты гемолиз

№2 тақырып: Қан түзу жүйесі ауруларының жетекші клиникалық синдромдарын зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері. Қан түзу жүйесі ауруларының жетекші клиникалық синдромдарын (анемиялық, геморрагиялық және тромбоцитопениялық) зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері.

2. Мақсаты: Білім алушыларды анемиялық, геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромдардың себептерімен, бейімді факторларымен және негізгі белгілерімен таныстыру. Клиникасы. Анемиялық, геморрагиялық, тромбоцитопениялық синдромның зертханалық және аспаптық диагностикасы.

3. Тапсырмалар: соңында көрсетілген

4. Іске асыру/бағалау нысаны: презентация, тәжірибелік дағдыларды жүзеге асыру

5. Орындалу критерийлері: соңында көрсетілген.

6. Тапсыру мерзімдері : 7-ші күн

7. Әдебиет: силлабустың соңғы бетінде көрсетілген

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер):

Сұрақтар:

1. Анемиясы бар науқастардағы зертханалық зерттеу әдістерінің принциптері синдромы.
2. Анемиялық синдромдардағы дифференциалды диагностиканың принциптері
3. Анемиямен ауыратын науқастарды зерттеудің зертханалық әдістеріне дайындық синдромдар.
4. Геморрагиялық науқастардағы зертханалық зерттеу әдістерінің принциптері синдромы.
5. Тромбоцитопениялық науқастардағы зертханалық зерттеу әдістерінің принциптері синдромы.
6. Геморрагиялық синдромдардағы дифференциалды диагностиканың принциптері
7. Тромбоцитопениялық синдромдардағы дифференциалды диагностиканың принциптері
8. Геморрагиялық науқастардағы зертханалық зерттеу әдістері синдромы.
9. Тромбоцитопениялық науқастардағы зертханалық зерттеу әдістері синдромы.

Тест сұрақтары:

1. Ерлердегі лейкоциттердің қалыпты саны:

- А. 3,2 – 11,3 x 10⁹/л
- В. 3,0 – 5,0 x 10⁹/л
- С. 3,0 – 10,0 x 10⁹/л
- Д. 2,0 – 9,0 x 10⁹/л

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 6 беті

- Е. 1,0 – 8,0 x 10⁹/л
2. Тромбоциттер саны қалыпты:
- А. 180 – 320 x 10⁹/л
- В. 50,0 – 180,0 x 10⁹/л
- С. 250,0 – 400,0 x 10⁹/л
- Д. 350,0 – 450,0 x 10⁹/л
- Е. 150,0 – 200 x 10⁹/л
3. Тромбоциттер санының артуы:
- А. тромбоцитоз
- В. тромбопатия
- С. тромбоцитопения
- Д. тромбоэмболия
- Е. тромбоцитопениялық пурпура
4. «Тромбоцитопения» бұл...
- А. тромбоциттер санының төмендеуі.
- В. тромбоциттердің гипофункциясы.
- С. тромбоциттер санының жоғарылауы.
- Д. тромбоциттердің гиперфункциясы.
- Е. тромбоциттер мен эритроциттер санының төмендеуі.
5. Қандағы лейкоциттер санының жоғарылауы:
- А. лейкоцитоз
- В. цитопения, лейкоплакия
- С. лейкопения
- Д. цитопения
- Е. пацитопения
6. Ашық қызыл тіл жиі байқалады:
- А. В-12 тапшылықты анемия
- Б. амилоидоз
- С. тромбоцитопения
- Д. Гошер ауруы
- Е. геморрагиялық васкулит
7. В12 тапшылықты анемияның міндетті зертханалық белгісі:
- А. эритроциттердің гиперхромиясы
- В. эритроциттердің микроцитозы
- С. глюкозурия
- Д. гиперурикемия
- Е. билирубинемия
8. В 12 тапшылықты анемиямен ауыратын науқастарға тән шағымдар:
- А. күйдірілген тіл
- В. шөлдеу
- С. төс сүйегінің артындағы ауырсыну
- Д. миопия
- Е. Терінің қышуы
9. «Лимфаденопатия» термині:
- А. ұлғайған лимфа түйіндері
- В. кеуде қуысының пункциясы кезінде жоғары лимфобластоз

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 7 беті

- С. лимфа түйіндерінің лейкоздық инфильтрациясы
D. перифериялық қандағы лимфоцитоз
E. Перифериялық қандағы эритроцитоз
10. Созылмалы лимфолейкозда ісік субстраты болып табылады:
A. лимфоциттер
B. миелоциттер
C. миелобласттар
D. лимфобласттар
E. плазмалық жасушалар

Тақырып №3. Қан түзу жүйесінің патологиясы бар науқастарды тексеру әдістері. Жалпы қарау: көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау: әдістемесі мен техникасы. Лимфа түйіндерін пальпациялау.

2. Мақсаты: Білім алушыларды қан түзу жүйесінің жетекші синдромдарында көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау, лимфа түйіндерін пальпациялау әдістерімен және әдістерімен таныстыру. Клиникалық сурет. Қан түзу жүйесінің жетекші клиникалық синдромдарының зертханалық және аспаптық диагностикасы.

3. Тапсырмалар: соңында көрсетілген

4. Іске асыру/бағалау нысаны: презентация, тәжірибелік дағдыларды жүзеге асыру

5. Орындалу критерийлері: соңында көрсетілген.

6. Тапсыру мерзімдері: 10-шы күн

7. Әдебиет: негізгі, қосымшасы силлабустың соңғы бетінде көрсетіледі

8. Бақылау(сұрақтар, тесттер):

Сұрақтар:

1. Қан түзу жүйесі ауруларының жетекші синдромдарын аспаптық зерттеу әдістерінің принциптері.
2. Геморрагиялық синдромда жалпы құрсақ қуысын УДЗ нені анықтайды?
3. Жетекші синдромдардағы кеуде қуысының пункциясының диагностикалық маңызы гемопоэтикалық жүйенің аурулары.
4. Тромбоцитопениялық науқастарды зерттеудің зертханалық әдістерінің принциптері синдромы.
5. Тромбоцитопениялық синдромдардағы дифференциалды диагностиканың принциптері
6. Тромбоцитопениясы бар науқастарды зертханалық тексеру әдістеріне дайындау синдромдар.

Тест сұрақтары:

1. Терінің шиі қызыл түсі мыналарға тән:
 - A. эритремия
 - B. постгеморрагиялық анемия
 - C. B12 тапшылықты анемия
 - D. жедел лейкоз
 - E. миелома ауруы
2. Сарғыш реңкті бозғылт теріге тән:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 8 беті

- А. гемолитикалық анемия
 В. эритремия
 С. Симптоматикалық эритроцитоз
 D. жедел лейкоз
 Е. гемофилия
3. Сали бойынша науқастың қалпын сипаттау:
 А. Оң жақта тізенің үстіңгі бөлігін бүгіп, басын кеудеге келтіріп
 В. сол жақта, тізе бүгілген
 С. тізе-шынтақ қалпы
 D. отырып, денені алға еңкейту
 Е. Аяқ-қолдары жартылай бүгілген арқада
4. Қан түзу мүшелерінің патологиясы кезінде зертханалық талдау ең аз құнды болып табылады?
 А. Холестеринді анықтау
 В. тромбоциттер мен ретикулоциттер саны
 С. Жалпы қан анализі
 D. коагуляциялық сынақтар
 Е. Қан сарысуындағы темірді анықтау
5. Ерлердегі лейкоциттердің қалыпты саны:
 А. $3,2 - 11,3 \times 10^9/\text{л}$
 В. $3,0 - 5,0 \times 10^9/\text{л}$
 С. $3,0 - 10,0 \times 10^9/\text{л}$
 D. $2,0 - 9,0 \times 10^9/\text{л}$
 Е. $1,0 - 8,0 \times 10^9/\text{л}$
6. Тромбоциттер саны қалыпты:
 А. $180 - 320 \times 10^9/\text{л}$
 В. $50,0 - 180,0 \times 10^9/\text{л}$
 С. $250,0 - 400,0 \times 10^9/\text{л}$
 D. $350,0 - 450,0 \times 10^9/\text{л}$
 Е. $150,0 - 200 \times 10^9/\text{л}$
7. Тромбоциттер санының артуы:
 А. тромбоцитоз
 В. тромбопатия
 С. тромбоцитопения
 D. тромбоэмболия
 Е. тромбоцитопениялық пурпура
8. «Тромбоцитопения» бұл...
 А. тромбоциттер санының төмендеуі.
 В. тромбоциттердің гипофункциясы.
 С. тромбоциттер санының жоғарылауы.
 D. тромбоциттердің гиперфункциясы.
 Е. тромбоциттер мен эритроциттер санының төмендеуі.
9. Қандағы лейкоциттер санының жоғарылауы:
 А. лейкоцитоз
 В. цитопения, лейкоплакия
 С. лейкопения

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		44/11
«Патологиядағы қан және лимфа» пәні бойынша білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар		9 беттің 9 беті

D. цитопения

E. пацитопения

10. B12 витаминінің қан түзілудегі рөлі:

A. миелоидты жасушалардың жетілуі кезінде ДНҚ мен РНҚ түзілуі

B. лимфоидты жасушалардың жетілуі кезінде ДНҚ мен РНҚ түзілуі

C. гем түзілуі

D. глобиннің түзілуі

E. Лимфоидты жасушалардың жетілуі кезінде ДНҚ түзілуі